

Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW

Wstęp

Celem ładu korporacyjnego jest tworzenie narzędzi wspierających efektywne zarządzanie, skuteczny nadzór, poszanowanie praw akcjonariuszy oraz przejrzystą komunikację spółki z rynkiem. „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”, jako zbiór zasad ładu korporacyjnego oraz reguł postępowania mających wpływ na kształtowanie relacji spółek giełdowych z ich otoczeniem rynkowym, są ważnym elementem budowania pozycji konkurencyjnej tych spółek i w istotny sposób przyczyniają się do umacniania atrakcyjności polskiego rynku kapitałowego. Zasadom „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” i regulacjom z nimi związanym podlegają wszyscy emitenci akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym GPW.

Zmiany w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW” zostały przeprowadzone w sposób zapewniający kontynuację zagadnień ujętych w poprzedniej wersji zbioru. Odpowiadając na uwagi zgłaszane przez adresatów Dobrych Praktyk, doprecyzowano treść wielu dotychczasowych zasad. Zwiększono także wymogi w zakresie wybranych zagadnień, kluczowych z punktu widzenia *corporate governance*. Pojawiły się wreszcie kwestie dotychczas nieobjęte zbiorem zasad ładu korporacyjnego spółek giełdowych.

Dla przejrzystości niniejszego dokumentu oraz zaakcentowania najbardziej istotnych zagadnień dokonano nowego podziału tematycznego zasad. Dobre Praktyki składają się obecnie z następujących rozdziałów: Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami, Zarząd i Rada Nadzorcza, Systemy i funkcje wewnętrzne, Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami, Konflikt interesów i transakcje z podmiotami powiązanymi, Wynagrodzenia. Zgodnie z Zaleceniem Komisji Europejskiej z dnia 9 kwietnia 2014 r. w sprawie jakości sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego (2014/208/UE) przyjęto także nową systematykę zbioru. Zasady numeracji poszczególnych jednostek redakcyjnych Dobrych Praktyk umożliwiają identyfikację rozdziału (początkowa cyfra rzymska), charakter zapisu (zasada: „Z” bądź rekomendacja: „R”) oraz jej numer w danym rozdziale (oznaczony cyfrą arabską).

Każdy rozdział Dobrych Praktyk rozpoczyna się od ogólnego wskazania celu, jaki powinna osiągnąć spółka poprzez stosowanie szczegółowych postanowień zawartych w danym rozdziale. Następujące potem rekomendacje podlegają wyłącznie obowiązkowi zamieszczenia w oświadczeniu o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, stanowiącym część raportu rocznego emitenta, informacji na temat ich stosowania, bez konieczności podawania przyczyn danego stanu rzeczy. Rekomendacje nie będą także

ujmowane w statystykach GPW dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego przez emitentów giełdowych.

W stosunku do zasad szczegółowych Dobrych Praktyk obowiązuje formuła: stosuj lub wyjaśnij (*comply or explain*). Trwałe niestosowanie danej zasady lub incydentalne jej niezastosowanie rodzi po stronie spółki obowiązek niezwłocznego poinformowania o tym fakcie, w formie przewidzianej odpowiednimi postanowieniami Regulaminu Giełdy. Należy przy tym podkreślić, że wyjaśnienia spółek wskazujące przyczyny i okoliczności niestosowania zasady powinny być na tyle wyczerpujące, by móc stanowić realne źródło informacji o powodach niestosowania danej zasady, jak również pozwalać na dokonanie oceny stosunku spółki do kwestii przestrzegania zasad zawartych w niniejszym zbiorze.

Przyjęte przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA zmiany „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” mają na celu zwiększanie jakości spółek giełdowych w zakresie standardów ładu korporacyjnego, co jest kluczowym warunkiem nie tylko dalszego systematycznego rozwoju tych przedsiębiorstw, poprawy ich wyników i łatwiejszego dostępu do kapitału, lecz również zwiększania konkurencyjności polskiego rynku kapitałowego i umacniania jego międzynarodowej pozycji. Stosowanie zasad ładu korporacyjnego opiera się na zasadzie dobrowolności, jednakże autorzy tego zbioru są przekonani, że spółkom zależy na budowaniu swojej reputacji i utrzymywaniu dobrych relacji z inwestorami. Przejrzysta konstrukcja Dobrych Praktyk, niestawianie nadmiernych barier dzięki sformułowaniu większości zasad w sposób pozwalający na elastyczność w ich wdrożeniu powinny sprzyjać jak najpełniejszej implementacji niniejszego „kodeksu dobrych praktyk” przez jak najszersze grono emitentów.

Stosując się do zaleceń Komisji Europejskiej zawartych w dokumencie nr 2014/208/UE, w ramach posiadanych uprawnień Giełda będzie monitorować sposób wypełniania przez spółki regulacji dotyczących zasad ładu korporacyjnego, przywiązując szczególną wagę do weryfikacji jakości wyjaśnień publikowanych przez spółki w oparciu o zasadę *comply or explain*. Mając na względzie konieczność utrzymania ciągłości tego procesu i mając świadomość nieustannie zachodzących zmian w funkcjonowaniu rynków kapitałowych, ich potrzebach i oczekiwaniach, GPW - przy wsparciu innych zainteresowanych podmiotów rynku kapitałowego - będzie na bieżąco oceniać skuteczność realizacji założonych celów oraz okresowo dokonywać modyfikacji Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW.

I. Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami

Spółka giełdowa dba o należyłą komunikację z inwestorami i analitykami, prowadząc przejrzystą i skuteczną politykę informacyjną. W tym celu spółka korzysta z różnorodnych narzędzi komunikacji i ma na uwadze szybkość rozpowszechniania, bezpieczeństwo i dostępność informacji.

Rekomendacje

- I.R.1 Spółka powinna zapewnić inwestorom łatwy i niedyskryminujący nikogo dostęp do wszelkich istotnych informacji dotyczących spółki.
- I.R.2 W sytuacji gdy spółka poweźmie wiedzę o upublicznieniu nieprawdziwych informacji, które mogą mieć istotny wpływ na jej ocenę, niezwłocznie zamieszcza na swojej stronie internetowej komunikat zawierający stanowisko odnośnie do tych informacji.
- I.R.3 Spółka zamieszcza w rocznym sprawozdaniu z działalności informacje o wsparciu udzielanemu działalności kulturalnej, naukowej, edukacyjnej, sportowej, związkowej, a także przedsięwzięciom wykraczającym poza jej działalność biznesową – wraz z dokonaną przez radę nadzorczą oceną polityki spółki w tej dziedzinie, zgodnie z zasadą II.Z.11.4.
- I.R.4 Spotkania spółki z inwestorami powinny być organizowane w takim miejscu i czasie, a informacja o nich ogłaszana w taki sposób, by umożliwić udział w tych spotkaniach jak największej liczbie inwestorów.

Zasady szczegółowe

- I.Z.1. Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa:
 - I.Z.1.1 podstawowe dokumenty korporacyjne, w szczególności statut spółki i regulaminy jej organów,
 - I.Z.1.2 raporty bieżące i okresowe oraz prospekty emisyjne i memoranda informacyjne wraz z aneksami, opublikowane przez spółkę w okresie co najmniej ostatnich pięciu lat,
 - I.Z.1.3 życiorysy zawodowe członków organów spółki,

- I.Z.1.4 uzyskane przez Zarząd od członków rady nadzorczej w formie oświadczenia informacje o powiązaniach członka rady nadzorczej z akcjonariuszem dysponującym akcjami reprezentującymi nie mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki,
- I.Z.1.5 informację na temat komitetów działających w radzie nadzorczej lub o ich braku,
- I.Z.1.6 zamieszczone w ostatnim opublikowanym raporcie rocznym oświadczenie spółki o stosowaniu ładu korporacyjnego,
- I.Z.1.7 informację na temat aktualnego stanu stosowania przez spółkę zasad ładu korporacyjnego, sporządzoną w oparciu o informacje o niestosowaniu zasad, które spółka powinna przekazać na podstawie § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy,
- I.Z.1.8 aktualną strukturę akcjonariatu,
- I.Z.1.9 informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia, nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia,
- I.Z.1.10 informację na temat powodów odwołania walnego zgromadzenia, zmiany terminu lub porządku obrad,
- I.Z.1.11 informację o przerwie w obradach walnego zgromadzenia i powodach zarządzenia przerwy,
- I.Z.1.12 uzasadnienia do projektów uchwał walnego zgromadzenia dotyczących spraw i rozstrzygnięć nietypowych lub mogących budzić wątpliwości akcjonariuszy - w terminie umożliwiającym uczestnikom walnego zgromadzenia zapoznanie się z nimi oraz podjęcie uchwały z należyтым rozeznaniem,
- I.Z.1.13 w przypadku gdy wyboru członków organów spółki dokonuje walne zgromadzenie - udostępnione spółce uzasadnienia kandydatur zgłaszanych do zarządu i rady nadzorczej wraz z życiorysami zawodowymi - w terminie umożliwiającym uczestnikom walnego zgromadzenia zapoznanie się z nimi oraz podjęcie uchwały z należyтым rozeznaniem,
- I.Z.1.14 oceny, sprawozdania i stanowiska wskazane w zasadzie II.Z.11, przedkładane walnemu zgromadzeniu przez radę nadzorczą,
- I.Z.1.15 sporządzony przez zarząd opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności, sporządzony zgodnie z zasadą II.Z.13,
- I.Z.1.16 pytania akcjonariuszy skierowane do zarządu w trybie art. 428 § 1 lub § 6 Kodeksu spółek handlowych, wraz z odpowiedziami zarządu na zadane pytania, bądź też szczegółowe wskazanie przyczyn nieudzielenia odpowiedzi, zgodnie z zasadą IV.Z.10,
- I.Z.1.17 zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo,

- I.Z.1.18 opublikowane przez spółkę materiały informacyjne na temat strategii spółki lub jej wyników finansowych,
 - I.Z.1.19 informacje na temat planowanych zdarzeń skutkujących nabyciem lub ograniczeniem praw po stronie akcjonariusza, z uwzględnieniem terminów oraz zasad realizacji tych zdarzeń - w terminie umożliwiającym podjęcie przez inwestorów decyzji inwestycyjnych,
 - I.Z.1.20 informacje na temat wypłaty przez spółkę dywidendy w okresie ostatnich 5 lat obrotowych, wraz z informacją na temat dnia dywidendy, terminów wypłat oraz wysokości dywidend,
 - I.Z.1.21 w przypadku wprowadzenia w spółce programu motywacyjnego opartego na akcjach lub podobnych instrumentach - informację na temat prognozowanych kosztów, jakie poniesie spółka w związku z jego wprowadzeniem,
 - I.Z.1.22 informację o treści obowiązującej w spółce reguły dotyczącej zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, bądź też o braku takiej reguły,
 - I.Z.1.23 odpowiedzi na pytania najczęściej zadawane przez inwestorów,
 - I.Z.1.24 dane kontaktowe do osoby odpowiedzialnej za komunikację z inwestorami.
- I.Z.2. Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 i MWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.
- I.Z.3. Spółka udostępnia inwestorom rozwiązania techniczne umożliwiające łatwy i szybki kontakt ze spółką, takie jak np. funkcja „zadaj pytanie”.

II. Zarząd i Rada Nadzorcza

Spółką giełdową kieruje zarząd, jego członkowie działają w interesie spółki i ponoszą odpowiedzialność za jej działalność. Do zarządu należy w szczególności przywództwo w spółce, zaangażowanie w wyznaczanie jej celów strategicznych i ich realizacja, oraz zapewnienie spółce efektywności i bezpieczeństwa m.in. poprzez sprawne zarządzanie podejmowanym przez spółkę ryzykiem.

Spółka jest nadzorowana przez skuteczną i kompetentną radę nadzorczą. Członkowie rady nadzorczej działają w interesie spółki i kierują się w swoim postępowaniu niezależnością własnych opinii i sądów.

Rekomendacje

- II.R.1 W celu osiągnięcia najwyższych standardów w zakresie wykonywania przez zarząd i radę nadzorczą spółki swoich obowiązków i wywiązywania się z odpowiedzialności w sposób efektywny, w skład zarządu i rady nadzorczej powoływane są osoby reprezentujące wysokie kwalifikacje, doświadczenie, a przypadku rady nadzorczej – także niezależność.
- II.R.2 Zarząd i rada nadzorcza powinny składać się z osób zapewniających odpowiednie, dopełniające się i oparte na różnorodności, proporcje. Realizując postulat różnorodności i wszechstronności tych organów, spółka i jej akcjonariusze powinni uwzględniać potrzebę zrównoważonego udziału w zarządzie kobiet i mężczyzn.
- II.R.3 Członkowie rady nadzorczej posiadają należytą wiedzę i doświadczenie oraz są w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu na wykonywanie swoich obowiązków.
- II.R.4 Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być jednoznaczny i przejrzysty.
- II.R.5 Pełnienie funkcji w zarządzie spółki stanowi główny obszar aktywności zawodowej członka zarządu. Dodatkowa aktywność zawodowa członka zarządu nie może prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływać na właściwe wykonywanie pełnionej funkcji w spółce. W szczególności członek zarządu nie powinien być członkiem organów innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwia mu rzetelne wykonywanie obowiązków w spółce.

- II.R.6 Rada nadzorcza, mając świadomość upływu kadencji członków zarządu oraz ich planów dotyczących dalszego pełnienia funkcji w zarządzie, z wyprzedzeniem podejmuje działania mające na celu zapewnienie efektywnego funkcjonowania zarządu spółki.
- II.R.7 Spółka zapewnia radzie nadzorczej możliwość wyboru profesjonalnych, niezależnych usług doradczych i szkoleniowych, które w ocenie rady są niezbędne do sprawowania efektywnego nadzoru. Dokonując wyboru podmiotu świadczącego usługi doradcze i szkoleniowe, rada nadzorcza uwzględnia sytuację finansową spółki.

Zasady szczególne

- II.Z.1. Spółka udostępnia na swojej stronie internetowej schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków zarządu.
- II.Z.2. Zasiadanie członków zarządu spółki w zarządach lub radach nadzorczych spółek spoza grupy kapitałowej spółki wymaga zgody rady nadzorczej.
- II.Z.3. Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej spełnia kryteria niezależności od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką.
- II.Z.4. W zakresie kryteriów niezależności członków rady nadzorczej stosuje się Załącznik II do Zalecenia Komisji Europejskiej 2005/162/WE z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej).

Niezależnie od postanowień pkt b) dokumentu, o którym mowa w poprzednim zdaniu, osoba będąca pracownikiem spółki, podmiotu zależnego lub podmiotu stowarzyszonego nie może być uznana za spełniającą kryteria niezależności. Za powiązanie z akcjonariuszem wykluczające przymiot niezależności członka rady nadzorczej w rozumieniu niniejszej zasady rozumie się także rzeczywiste i istotne powiązanie z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce.

- II.Z.5. Członek rady nadzorczej przekazuje zarządowi spółki informację na temat swoich powiązań z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce. Obowiązek dotyczy powiązań natury ekonomicznej, rodzinnej lub każdego innego rodzaju, jeżeli powiązania te mogą mieć wpływ na stanowisko członka rady nadzorczej w sprawie rozstrzyganej przez radę.

- II.Z.6. Rada nadzorcza ocenia, czy istnieją związki oraz okoliczności, które mogą wpływać na osąd danego członka rady lub na jego niezależność lub postrzeganie niezależności. Rada przedstawia także powody, dla których uważa danego członka za niezależnego pomimo istnienia relacji i okoliczności, które mogłyby wskazywać inaczej.
- II.Z.7. W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej zastosowanie mają postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4. W przypadku gdy funkcję komitetu audytu pełni rada nadzorcza, powyższe zasady stosuje się odpowiednio.
- II.Z.8. Przewodniczący komitetu audytu spełnia kryteria niezależnego członka rady nadzorczej w rozumieniu niniejszego dokumentu.
- II.Z.9. Członek rady nadzorczej nie powinien rezygnować z pełnienia funkcji w sytuacji, gdy mogłoby to negatywnie wpłynąć na możliwość działania rady nadzorczej, w tym podejmowania przez nią uchwał.
- II.Z.10. Rada nadzorcza regularnie weryfikuje dokonania zarządu w zakresie osiągania ustalonych celów strategicznych oraz monitoruje wyniki osiągane przez spółkę. W celu umożliwienia radzie nadzorczej realizacji tych zadań członkowie rady podejmują odpowiednie działania zapewniające otrzymywanie przez radę nadzorczą informacji o istotnych sprawach dotyczących spółki.
- II.Z.11. Poza czynnościami wynikającymi z przepisów prawa raz w roku rada nadzorcza sporządza i przedstawia zwyczajnemu walnemu zgromadzeniu:
- II.Z.11.1 zwięźłą ocenę sytuacji spółki, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla spółki; ocena ta obejmuje wszystkie istotne mechanizmy kontrolne, w tym dotyczące raportowania finansowego, działalności operacyjnej oraz zgodności z regulacjami,
- II.Z.11.2 sprawozdanie z działalności rady nadzorczej, obejmujące co najmniej informacje na temat:
- składu rady i jej komitetów,
 - liczby spotkań rady i jej komitetów w raportowanym okresie,
 - indywidualnej frekwencji członków rady w posiedzeniach rady i komitetów,
 - spełniania przez członków rady kryteriów niezależności;

II.Z.11.3 ocenę stosowania zasad ładu korporacyjnego zawartych w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW i wyniki dokonanej przez radę weryfikacji prawidłowości wypełniania przez spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania tych zasad, określonych w Regulaminie Giełdy oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych,

II.Z.11.4 ocenę racjonalności prowadzonej przez spółkę polityki sponsoringowej, o której mowa w rekomendacji I.R.3, albo informację o braku takiej polityki.

II.Z.12. Rada nadzorcza rozpatruje i opiniuje sprawy mające być przedmiotem uchwał walnego zgromadzenia.

II.Z.13. Spółka zamieszcza w rocznym sprawozdaniu z działalności informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do składu zarządu i rady nadzorczej, a także osób zajmujących w spółce stanowiska kierownicze wyższego szczebla. Opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, wykształcenie, wiek, doświadczenie zawodowe. Opis powinien wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności, sposób jej realizacji oraz skutki, jakie wywarła stosowana polityka w danym okresie sprawozdawczym.

Jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza w sprawozdaniu wyjaśnienie takiej decyzji.

III. Systemy i funkcje wewnętrzne

Spółka giełdowa utrzymuje skuteczny system kontroli wewnętrznej, system zarządzania ryzykiem oraz funkcję audytu wewnętrznego, odpowiednie do wielkości spółki i rodzaju oraz skali prowadzonej działalności.

Rekomendacje

III.R.1 W przypadku, gdy uzasadnia to rozmiar lub rodzaj działalności prowadzonej przez spółkę, wyodrębnia ona w swojej strukturze jednostkę odpowiedzialną za realizację funkcji audytu wewnętrznego, która w szczególności bada skuteczność systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.

Zasady szczegółowe

III.Z.1. Za wdrożenie i utrzymanie skutecznych systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego odpowiada zarząd spółki.

III.Z.2. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem i funkcję audytu wewnętrznego wchodzi w skład zarządu lub są mu bezpośrednio podporządkowane, a także mają zapewnioną możliwość raportowania bezpośrednio do rady nadzorczej lub komitetu audytu oraz wydawania niezależnych merytorycznych opinii.

III.Z.3. Co najmniej raz w roku zarząd oraz osoba odpowiedzialna za audyt wewnętrzny przedstawiają radzie nadzorczej sprawozdanie prezentujące zasady oraz ocenę funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenę funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

III.Z.4. Rada nadzorcza monitoruje efektywność systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, w oparciu między innymi o sprawozdania okresowo dostarczane jej bezpośrednio przez osoby odpowiedzialne za te funkcje oraz zarząd spółki, jak również dokonuje rocznej oceny ich funkcjonowania, zgodnie z zasadą II.Z.11.1.

III.Z.5. W przypadku gdy w spółce nie wyodrębniono organizacyjnie funkcji audytu wewnętrznego, komitet audytu co roku dokonuje oceny, czy istnieje potrzeba wydzielenia funkcji audytu wewnętrznego i przedstawia radzie nadzorczej rekomendację w tym zakresie.

IV. Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

Zarząd spółki giełdowej i jej rada nadzorcza i powinny zachęcać akcjonariuszy do zaangażowania się w sprawy spółki, wyrażającego się przede wszystkim aktywnym udziałem w walnym zgromadzeniu. Walne zgromadzenie powinno obradować z poszanowaniem praw akcjonariuszy i dążyć do tego, by podejmowane uchwały nie naruszały uzasadnionych interesów poszczególnych grup akcjonariuszy.

Rekomendacje

IV.R.1. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej (elektroniczne walne zgromadzenie).

W ramach elektronicznego walnego zgromadzenia spółka zapewnia akcjonariuszom uprawnionym do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu co najmniej:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, a ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu przed lub w toku walnego zgromadzenia.

IV.R.2. Spółka dąży do tego, aby w sytuacji gdy papiery wartościowe wyemitowane przez spółkę są przedmiotem obrotu w różnych krajach (lub na różnych rynkach) i w ramach różnych systemów prawnych, realizacja zdarzeń korporacyjnych związanych z nabyciem praw po stronie akcjonariusza następowała w tych samych terminach we wszystkich krajach, w których są one notowane.

IV.R.3. Uchwała walnego zgromadzenia o podziale wartości nominalnej akcji nie powinna ustalać nowej wartości nominalnej akcji na poziomie, który mógłby skutkować bardzo niską jednostkową wartością rynkową tych akcji, co w konsekwencji mogłoby stanowić zagrożenie dla prawidłowości i wiarygodności wyceny spółki notowanej na giełdzie.

Zasady szczegółowe

- IV.Z.1. Spółka ustala miejsce i termin walnego zgromadzenia w sposób umożliwiający udział w obradach jak największej liczbie akcjonariuszy.
- IV.Z.2. Spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.
- IV.Z.3. Przedstawicielom mediów umożliwia się obecność na walnych zgromadzeniach, w stosunku do których spółka stosuje zasady I.Z.1.9 i IV.Z.2.
- IV.Z.4. W przypadku otrzymania przez zarząd informacji o zwołaniu walnego zgromadzenia na podstawie art. 399 § 2 - 4 Kodeksu spółek handlowych, zarząd niezwłocznie dokonuje czynności, do których jest zobowiązany w związku z organizacją i przeprowadzeniem walnego zgromadzenia. Zasada ma zastosowanie również w przypadku zwołania walnego zgromadzenia na podstawie upoważnienia wydanego przez sąd rejestrowy zgodnie z art. 400 § 3 Kodeksu spółek handlowych.
- IV.Z.5. Regulamin walnego zgromadzenia oraz sposób prowadzenia obrad oraz podejmowania uchwał nie mogą utrudniać uczestnictwa akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu i wykonywania przysługujących im praw. Zmiany w regulaminie walnego zgromadzenia powinny obowiązywać najwcześniej od następnego walnego zgromadzenia.
- IV.Z.6. Spółka dokłada starań, aby odwołanie walnego zgromadzenia, zmiana terminu lub zarządzenie przerwy w obradach nie uniemożliwiały lub nie ograniczały akcjonariuszom wykonywania prawa do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu. Przerwa w obradach walnego zgromadzenia może mieć miejsce jedynie w szczególnych sytuacjach, każdorazowo wskazanych w uzasadnieniu uchwały w sprawie zarządzenia przerwy. Akcjonariusze biorący udział w walnym zgromadzeniu ustalają termin wznowienia obrad, przy czym termin ten nie może stanowić bariery dla wzięcia udziału we wznowionych obradach przez większość akcjonariuszy, w tym akcjonariuszy mniejszościowych.
- IV.Z.7. Spółka dokłada starań, aby projekty uchwał walnego zgromadzenia zawierały uzasadnienie umożliwiające akcjonariuszom podjęcie uchwały z należyтым rozeznaniem. W przypadku, gdy umieszczenie danej sprawy w porządku obrad walnego zgromadzenia następuje na żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy, zarząd zwraca się o przedstawienie uzasadnienia proponowanej uchwały. Zasada nie dotyczy uchwał podejmowanych w sprawach porządkowych i formalnych

oraz uchwał, które są typowymi uchwałami podejmowanymi w toku obrad walnego zgromadzenia.

IV.Z.8. Uprawnienia osobiste akcjonariuszy nie mogą prowadzić do utrudniania prawidłowego działania organów spółki.

IV.Z.9. Członkowie zarządu i rady nadzorczej uczestniczą w obradach walnego zgromadzenia w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie walnego zgromadzenia.

IV.Z.10. W przypadku zgłoszenia przez akcjonariusza żądania udzielenia informacji na temat spółki, nie później niż w terminie dwóch tygodni zarząd spółki jest obowiązany udzielić odpowiedzi na żądanie akcjonariusza lub poinformować go o odmowie udzielenia takiej informacji, jeżeli zarząd podjął taką decyzję na podstawie art. 428 § 2 lub § 3 Kodeksu spółek handlowych.

IV.Z.11. Uchwały walnego zgromadzenia powinny zapewniać zachowanie niezbędnego odstępu czasowego pomiędzy decyzjami powodującymi określone zdarzenia korporacyjne, a datami, w których ustalane są prawa akcjonariuszy wynikające z tych zdarzeń korporacyjnych.

IV.Z.12. Uchwała walnego zgromadzenia w sprawie emisji akcji z prawem poboru powinna precyzować cenę emisyjną albo mechanizm jej ustalenia lub zobowiązywać organ do tego upoważniony do ustalenia jej przed dniem prawa poboru, w terminie umożliwiającym podjęcie decyzji inwestycyjnej.

IV.Z.13. Dzień dywidendy oraz terminy wypłaty dywidendy powinny być tak ustalone, aby czas przypadający pomiędzy nimi był możliwie najkrótszy, a w każdym przypadku nie dłuższy niż 15 dni roboczych. Ustalenie dłuższego okresu pomiędzy tymi terminami wymaga szczegółowego uzasadnienia.

IV.Z.14. Uchwała walnego zgromadzenia w sprawie wypłaty dywidendy warunkowej może zawierać tylko takie warunki, których ewentualne ziszczenie nastąpi przed dniem dywidendy.

V. Konflikt interesów i transakcje z podmiotami powiązanymi

Na potrzeby niniejszego rozdziału przyjmuje się definicję podmiotu powiązanego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539 z późn. zm.).

Spółka powinna posiadać przejrzyste procedury zarządzania i ujawniania konfliktu interesów oraz zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi.

Rekomendacje

V.R.1. Członek zarządu lub rady nadzorczej powstrzymuje się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka organu spółki.

Zasady szczegółowe

V.Z.1. Żaden akcjonariusz nie powinien być uprzywilejowany w stosunku do pozostałych akcjonariuszy w zakresie transakcji zawieranych przez spółkę z akcjonariuszami lub podmiotami z nimi powiązanymi.

V.Z.2. Członek zarządu lub rady nadzorczej informuje odpowiednio zarząd lub radę nadzorczą o zaistniałym konflikcie interesów lub możliwości jego powstania oraz powstrzymuje się od zabierania głosu w dyskusji i głosowania nad uchwałą w sprawie, w której w stosunku do jego osoby może wystąpić konflikt interesów.

V.Z.3. Członek zarządu lub rady nadzorczej nie może przyjmować korzyści, które mogłyby mieć wpływ na podejmowane przez niego decyzje lub rzutować negatywnie na ocenę niezależności jego opinii i sądów.

V.Z.4. Członek zarządu lub rady nadzorczej wyraźnie zgłasza zdanie odrębne w przypadku uznania, że decyzja, odpowiednio zarządu lub rady nadzorczej, stoi w sprzeczności z interesem spółki.

V.Z.5. Przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym zarząd zwraca się do rady nadzorczej o aprobatę tej transakcji. Rada nadzorcza przed wyrażeniem zgody dokonuje oceny wpływu takiej transakcji na interes spółki. Powyższemu obowiązкови nie podlegają transakcje typowe, zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności

operacyjnej przez spółkę z podmiotem zależnym, w którym spółka posiada większościowy udział kapitałowy.

W przypadku gdy decyzję w sprawie zawarcia przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym podejmuje walne zgromadzenie, przed podjęciem takiej decyzji spółka zapewnia wszystkim akcjonariuszom dostęp do informacji niezbędnych do dokonania oceny wpływu tej transakcji na interes spółki.

V.Z.6. Zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia określone są w regulacjach wewnętrznych spółki, które uwzględniają między innymi sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.

VI. Wynagrodzenia

Spółka posiada politykę wynagrodzeń. Polityka wynagrodzeń określa w szczególności formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej spółki.

Rekomendacje

- VI.R.1. Wynagrodzenie członków organów spółki powinno w całości wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.
- VI.R.2. Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami, długoterminowymi interesami i długoterminowymi wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu konfliktu interesów.
- VI.R.3. W radzie nadzorczej powinien funkcjonować komitet do spraw wynagrodzeń. W zakresie funkcjonowania komitetu ma zastosowanie zasada II.Z.7.
- VI.R.4. Poziom wynagrodzenia członków zarządu i rady nadzorczej powinien być wystarczający dla pozyskania, utrzymania i motywacji osób o kompetencjach niezbędnych dla właściwego kierowania spółką i sprawowania nad nią nadzoru.
- VI.R.5. Wynagrodzenie członków organów spółki powinno być adekwatne do powierzonego zakresu zadań i uwzględniać dodatkowe pełnione przez członka organu funkcje, jak np. praca w komitetach rady nadzorczej.
- VI.R.6. Polityka wynagrodzeń powinna być corocznie przedstawiana walnemu zgromadzeniu.

Zasady szczegółowe

- VI.Z.1. Programy motywacyjne powinny być tak skonstruowane, by uzależniać poziom wynagrodzenia spółki od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej spółki oraz wzrostu wartości dla akcjonariuszy.
- VI.Z.2. Aby powiązać wynagrodzenie kadry kierowniczej z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki, okres pomiędzy przyznaniem opcji w ramach programu motywacyjnego a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 3 lata.

VI.Z.3. Wynagrodzenie członków rady nadzorczej nie powinno uwzględniać opcji i innych instrumentów pochodnych oraz nie powinno być uzależnione od wyników spółki.

VI.Z.4. Spółka w raporcie rocznym przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń, ze wskazaniem komórek i organów uczestniczących w jej ustalaniu,
- 2) informacje na temat warunków wynagrodzeń każdego z członków zarządu, z uwzględnieniem stałych i zmiennych składników wynagrodzeń oraz kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia,
- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- 4) informacje dotyczące odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy,
- 5) informacje na temat wysokości wynagrodzeń członków rady nadzorczej,
- 6) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń lub informację o ich braku.